

1969-1980 – af Flemming Højmann Hansen

Først krisetider – og derefter ”Værkstedepoken” i 70`erne – en gylden jazztid med ”egne” klublokaler!

1969:

Konkurrence om jazzten i byen!

1969 blev ikke alene skattemæssigt et år, hvor tingene ændrede sig radikalt. Det var jo året for kildeskattens indførelse – og dermed det skattefrie år! Rent jazzmæssigt skete der også betydningsfulde ting i byens jazzliv. Klubbens mangeårige formand, Ole Gohn, startede sammen med bestyrelsesmedlem Valther Jensen ”Smøgen” - og blev hurtigt en alvorlig konkurrent til jazzklubben. Pressen havde lidt svært ved at skelne mellem hele to jazzsteder i Holbæk, og i forbindelse med en koncert i ”Smøgen” i december 1969 skrev journalisten en ”nekrolog” over jazzklubben, hvilket fik jazzklubben til at fare i blækhuset og indrykke et læserbrev, hvor man bad om en mere neutral journalistik med forståelse for, at der er forskel på ”Smøgen” og Holbæk Jazzklub. Man ville ikke ”rækkes ned” i en omtale af et arrangement, der ikke foregik i jazzklubben.

Samtidig var der rundt om i byen åbnet en række nye barer/danssteder for den forlystelsessyge ungdom, så jazzklubben var ikke mere alene om at samle de unge.

Jazzklubben måtte holde flere krisegeneralforsamlinger i 1969 før det lykkedes at samle en overlevelsesbestyrelse med Flemming Højmann Hansen som formand.

I løbet af 1969 præsenteredes der i jazzklubben internationale navne: Buck Clayton med Arnvid Meyers orkester, Monty Sunshine Jazzband og Dutch Swing College Band – samt danske orkestre ledet af bl.a. Basse Seidelin, Sten Vig, Ole ”Fessor” Lindgren og Thor Backhausen. Også beatmusikken blev tilgodeset med Savage Rose og Burnin`Red Ivanhoe.

Så der var stadig liv i jazzklubben – på trods af konkurrencen fra ”Smøgen”!

1970:

Økonomisk krise – og 15 års jubilæum

I 1970 blev der dog mere stille i jazzklubben. Økonomien var i bund – og man måtte aflyse flere planlagte arrangementer. Det lykkedes dog at gennemføre et arrangement med Peruna Jazzmen og påskejazzbal med Papa Bues Jazzband på Hotel Isefjord. Og så gik bestyrelsen i arbejdstøjet for at kunne markere 15 års jubilæet. Det lykkedes at få Jazzkredsen til at støtte med 3.000 kr. og Holbæk Kommune med andre 3.000 kr., så man kunne præsentere et flot jubilæumsprogram i 3 sale på Hotel Isefjord med Dexter Gordon og Kenny Drew trio, Ben Webster og Arnvid Meyers Orkester, Fessors Big City Band og Burnin´ Red Ivanhoe. Billetprisen for dette musikalske overflødhedshorn var på 15 kr. for medlemmer og 18 kr. for gæster. Og som optakt til jubilæumskoncerterne var der optog på lastvogne gennem byen med Storyville Stompers og Eagle Band.

Der blev også plads til lidt julejazz – først med Eagle Band og to nye lokale orkestre: Erling Jensens ”Hot Bowlers”, Wailing Swingers (lille swinggruppe med base i Holbæk Big Band) og bankospil (for at skaffe penge i kassen!) – og 2. juledag med Fessor’s Big City Band.

Isejord rives ned – fortsat krise

Så blev der mere stille igen, idet det rent jazzmæssigt med sorg måtte konstateres, at planerne om et nyt Hotel Isefjord blev ført ud i livet og det gamle hæderkronede hotel nedrevet efter en brand. Det nye hotel var uden det gamles charme og mange muligheder for levende musik af forskellig observans – og med variende publikumsantal i forskellige lokaler. Jazzklubben havde mistet sit fødested!

1971:

Jazzklubben holdtes i live i 1971 ved enkelte arrangementer på ”Smøgen” (bl.a. forsøgsvis søndag-eftermiddagsjazz med fortrinsvis lokale kræfter) og kortvarigt på Hotel Industrien i Kirkestræde. Og så lykkedes det at afholde en koncert med noget af en nordisk stjernebesætning: Nordisk All Star Septet med bl.a. Jan Garbarek, Lennart Åberg, Espen Rud, Palle Mikkelborg og NHØP. Men igen var jazzklubben meget tæt på en lukning. Ved en generalforsamling i september 1971, afholdt på Jernbanehotellet, blev det vedtaget at stille klubbens arrangementer i bero indtil lokale problemerne evt. ad kommunal vej kunne løses. Økonomien var så sløj, at det besluttedes at tilskrive kreditorerne om, at man p.t. ikke var betalingsdygtige.

70’erne og ”Værkstedet”

En lille gruppe indædte ildsjæle under ledelse af Flemming Højmann Hansen ville ikke strække våben og satte sig for at prøve noget nyt! De gik i gang med at bearbejde politikerne med ønsket om at få egne lokaler til præsentation af jazz, og det der ligner. I en længere periode blev der gjort brug af alle de politiske talenter og ført forhandlinger og smurt her og der.

Adskillige projekter blev vendt og kasseret – blandt andet omkring en gammel stald i Bysøstræde, de gamle Dampmøllebygninger og en lagerbygning på havnen (alle er for længst nedrevne!) - men der var en stigende politisk bevågenhed.

1972:

I 1972 blev der endelig bevilget en pose penge (54.500 kr.) til, at jazzklubben selv kunne indrette nye klublokaler i en gammel værkstedsbygning på Østre Havnevej.

”Værkstedet” – et byggeprojekt for frivillige kræfter

Posen med penge var ikke så stor og ombygnings/indretningsbehovet til gengæld overvældende, så en trofast gruppe af jazzelskere og venner og velyndere måtte smøge ærmerne op og i gang med en gang ”do-it-yourself” og ”learning by doing”. Det blev til adskillige tusinde frivillige timer, hvor der ikke var den håndværkerspecialitet, der ikke blev afprøvet. Det blev et imponerende byggeprojekt af et omfang, der ikke ville kunne realiseres i dag ved frivillig arbejdskraft! Ombygningen/indretningen stod på i op mod et år, og der var uvurderlig hjælp fra lokale håndværkere og byggemarkeder, der leverede ydelser til særpris (af og til gratis!).

Byggeriet blev tilset meget uformelt af teknisk forvaltning ved arkitekt Mahler, og en gruppe frivillige jazzsjæle med og uden håndværksmæssige forudsætninger forvandlede nogle gamle ramponerede værkstedbygninger til et velegnet jazzspillested. Eneste "honorering" var nogle håndmadder (som fast hentes hos slagter Poul overfor Venstrebladet) og en enkelt øl i ny og næ. Der var jo ikke tid til at gå hjem og spise. Konerne/kæresterne kom så af og til på besøg med kaffe og kage. Rigtig mange weekender og hverdagsaftener blev tilbragt på "Værkstedet", og familielivet i nogen grad forsømt!

Vægge skulle rives ned og ruminddeling ændres. Der skulle støbes gulve og laves toiletter m.m. Vægge og lofter skulle isoleres, pudses og beklædes. Vinduer skulle repareres og forsatsvinduer monteres. Lys og varme skulle installeres. Bar, kontor/mødelokale/musikerrum og lagerrum skulle opbygges og indrettes. Scene med lys og lydanlæg var næste skridt. Og så var der hele møbleringen m.m. – fra gardiner over borde, bænke og stole samt belysning og udsmykning.

Det er nærmest ufatteligt i dag, at det lykkedes for de trods alt små midler, der var til rådighed. Men det kunne også kun lade sig gøre fordi stort set alt som nævnt blev lavet ved frivillig arbejdskraft. Når det var nødvendigt at trække på håndværksmæssig ekspertise til afsluttende arbejder, der krævede autorisation, fik jazzklubben det til "vennepriser". Og alle møbler blev fremstillet på et lokalt tømrværksted, som en af de "frivilliges" far ejede (tømrmester Poul Hansen, hvis søn tømrmester Jørgen Hansen var meget aktiv i opbygningen af "Værkstedet" og lokalkulturlivet), og hvor jazzfolket blev behørigt guidet igennem en imponerende maskinproces fra rå brædder til samlede borde og bænke i stort antal (de blev lavet så solidt, at de stadig er funktionsdygtige – og indtil 2003 af og til blev anvendt i Musikhus Elværket!).

Og så skulle der selvfølgelig males og gøres ved for at give det hele den sidste finish.

Værdien af selve arbejdsindsatsen blev af fagfolk anslået til langt over 100.000 kr.

Men det lykkedes (i slutfasen med hjælp fra Holbæk Fotoklub, som også blev bruger af lokalerne) – og ikke mindst ved at den særdeles virksomme Erling Jensen ("Røde Erling") gik forrest i de håndværksmæssige discipliner, hvorudi han havde gode evner og mange lokale kontakter .

Erling husker det således i dag: "Ved et byrådsmøde i Holbæk, hvor en stor del af bestyrelsesmedlemmerne var til stede, blev det vedtaget at overdrage et hus på Østre Havnevej (Byggefagenes Sammenslutning) til Holbæk Jazzklub. Alle var lykkelige. Da vi alle vågnede op af vores glædesrus, opstod der et kæmpemæssigt mandskabsproblem. Der var kun formanden og mig – samt en 7-8 andre til at udføre dette store byggeprojekt. Tit stod jeg helt alene med byggeproblemerne, men jeg husker selvfølgelig den hårde kerne – nemlig Flemming og Finn Højmann, Knud Jørgen Jensen, Hans Jørgensen, Vagn Dahlgård, René Harshøj, Finn Tingleff, Freddy Astrup og Jørgen Hansen og mig selv, som sled os halvt ihjel. Til sidst meldte Holbæk Fotoklub sig som hjælpere, de manglede lokaler. Jeg tænker på Kirsten og Ib Hagner m.fl.

Det var forresten en fantastisk tid. Hold da kæft, hvor der skete mange ting, da endelig vi gik i gang. Der var faktisk mange, der begyndte at blive bange, jeg kan huske en, han løb sin vej nærmest - næsten af skræk, for nu skulle der jo arbejdes, for i og med, at man fik et hus stillet til rådighed, så skulle der også klaskes nogle materialer op på væggene og lofter og ting og sager. Der kneb det noget. Vi to (Erling og Flemming) har stået dernede og kigget noget langt. Tænk vi lavede også selv møblerne, vi lavede det hele, vi lavede baren. Jeg gik ned på skibsværftet og tog nogle store plader,

for jeg havde været inde hos Carlo – det var ham, der havde skibsværftet – og så sagde jeg, jeg skulle bare bruge sådan et par små brædder – ”Nå, så gå du selv ud og find dem”. Da han så så, hvad jeg havde taget, så slog han mig på skulderen og sagde: ”Havde jeg vidst det...”

”Nå, tillykke med det”, sagde han. Senere var han nede og besøge os og få nogle sjusser. Det værste ved ombygningen, som var meget omfattende, er nok ude på toiletterne, hvor vi lå og rodede med faldstammer og jeg ved ikke hvad.

Men vi var unge. Jeg var aldrig gået med til sådan noget i dag.”

Men som nævnt – det lykkedes, og dermed var der skabt en intimspille scene egnet til jazzmusik m.v., og med den ikke uvæsentlige økonomiske sidegevinst, at jazzklubben selv kunne score gevinsten ved at betjene tørstige sjæle.

Rent formelt var Holbæk Bibliotek ansvarlig for de kommunale bygninger, men jazzklubben fik via et godt og ansvarsfuldt arbejde og et tillidsfuldt samarbejde med biblioteket hurtigt overdraget det egentlige daglige ansvar. For nøgler, rengøring, vedligeholdelse – og brugen af lokalerne. Som i øvrigt også var til rådighed for alle mulige andre kulturelle aktiviteter.

1973:

I april 1973 kunne dørene slås op for jazz i egne lokaler – som udover egen bardrift til at medvirke til den betrængte jazzøkonomi også efterhånden kunne trække på kommunale tilskud til særlige koncerter – ligesom Det Danske Jazzcenter ved Arvid Meyer ydede uvurderlig støtte. Det blev en gylden musikalsk epoke i jazzklubbens historie, hvor samarbejdsrelationerne udvidedes til bibliotek, teater, film og udøvende kunstnere m.m. – men endnu engang med plads til også den lokale jazz, som pludselig havde fået øvelokaler i det daglige!

Med det nye økonomiske fundament (uden hvilket klubben formodentlig var død for længst) kunne jazzklubben i Værkstedsepoken markere sig som et af landets førende jazzspillesteder: ”Værkstedet”, som vi husker som et pragtfuldt intimt jazzsted fra 1973 til 1980.

Åbningen af ”Værkstedet” i april 1973

Åbningen af ”Værkstedet” som Holbæks nye jazzsted i 1973 vakte berettiget opmærksomhed med besøg af regional- og landsradio (Erik Moseholm), der ville høre hvordan sådan et eventyr nu kunne finde sted i en by i provinsen. På åbningsdagen var der helt i gammel New Orleans-stil optog med lystigt truttende lokale jazzorkestre (Storyville Stompers, Eagle Band og New Orleans Workshop) på hestevogn og pyntede lastvogne. Fjernsynet (Ole Møller Hansen) lavede også et klip fra begivenheden (også fra aftenens åbningskoncert) til aftenens nyhedsudsendelse m.m. Og så var der festspisning for indbudte ”byrødder” og andre honoratiores – samt håndværkere og jazzfrivillige m.fl. Der blev i festtaler udtrykt stor tilfredshed og beundring for det imponerende resultat, der var kommet ud af den kommunale bevilling. Kulturudvalgsformand Frede Schandorff : ”Jazzklubben har fået et enestående resultat ud af de gamle bygninger, der tidligere rummede ”Byggefagenes” værkstedbygninger, og kan i dag vise nogle skønne lokaler frem for byens borgere. En stor tak til de unge mennesker for deres store frivillige arbejdsindsats. Dette storslåede resultat appellerer til gentagelse blandt andre ungdomsorganisationer”. Formanden for jazzklubben Flemming Højmann Hansen takkede kulturudvalget, fordi man havde støttet jazzklubbens initiativ. Han rettede endvidere en tak til håndværksmestre og handlende – og ikke mindst til alle de frivillige, der havde ofret deres fritid for at få ”Værkstedet” stablet på benene.

Og så var der selvfølgelig lystig jazzmusik til indvielse af den nye jazzscene – og jazzbaren blev åbnet for jazzpublikummet! Åbningskoncerten var med den navnkundige engelske klarinetist Sandy Brown og hans danske modstykke Henrik Johansen sammen med Valdemar Rasmussens Orkester. Sønderjyden Valdemar slog sig siden i en længere periode ned i Holbæk – og var med til at befrugte det lokale jazzliv. Der var TV-optagelse af åbningskoncerten, og det ødelagde en del af jazzklubstemningen med de kraftige projektører m.m. Men alt i alt blev det en god og festlig aften med fin swingende jazz. Efter oprydning og optælling m.m. kunne bestyrelsen ved 4-tiden om morgenen lukke ned med forvisningen om, at alt lovede godt for klubbens fremtidige virke på det nye sted.

Allerede dagen efter åbningsfestlighederne var der stor lokal jazzaften med Storyville Stompers, Eagle Band, New Orleans Workshop og Knud Winthers kvartet (orkestre der de kommende år skulle komme til at præge jazzlivet i klubben og i byen). Orkestrene spillede gratis for at rette op på den betrængte økonomi i jazzklubben (det gjorde de også ofte før og siden!). Klubben startede nemlig op med et underskud på 2.000 kr. (PS! Entréen til åbningskoncerten var 10 kr. og til lokaljazzaftenen 5 kr.!) Der var fuldt hus (over 250 mennesker) til de første to koncerter – og så var der balance i regnskabet – godt og vel (også fordi kommunen stillede en garanti for åbningsfestlighederne på 2.000 kr.!). Der blev allerede på de 2 første aftener tegnet mere end 500 medlemskaber – hvoraf kun halvdelen var fornyelser (og der var ikke så få over 40 år blandt de nye medlemmer!).

Bestyrelsesovervejelser – og fortsat konkurrence om jazzen i Holbæk

Nogle af de første bestyrelsesdispositioner blev at skaffe midler til et egnet forstærkeranlæg. I starten måtte man låne sig frem – og det fungerede ikke hele tiden alt for godt. Og det viste sig ikke alt for nemt, at få nogen til at støtte med nødvendige midler.

Det at drive egen bar krævede forhandlinger med politimesteren og aftale om lejlighedsbevillinger – senere afløst af en permanent bevilling, da klubben havde bevist at de kunne håndtere udskænkningen på en god og ansvarlig måde.

I bestyrelsen drøftede man selvfølgelig også, hvordan den musikalske linie skulle være – og der blev nogenlunde enighed om at satse på jazz af traditionel observans - indimellem blandet med moderne jazz, når gode tilbud viste sig. Også beat og andet, der kunne være af interesse for jazzklubmedlemmer kunne komme på tale. Da klubben startede op uden midler var det nødvendigt primært at satse på jazz m.m., som kunne tiltrække et større publikum. Men den gode gamle Ole Gohn-tradition om gynger og karruseller skulle videreføres.

Der var også enighed om, at for at fastholde startinteressen blandt publikum ville det være nødvendigt med et medlemsblad til udsendelse. I starten klarede man sig dog med løbesedler.

Bestyrelsen startede også op med de problemer der lå i, at ”Smøgen” (personificeret af den tidligere mangeårige jazzklubformand – Ole Gohn - og bestyrelsesmedlem -Valther Jensen) også var på banen med et løbende jazzprogram, og der var til at begynde med ikke det bedste samarbejde om at undgå at få arrangementerne til at kolliderede med hinanden, selvom man i jazzklubbestyrelsen syntes, at man gjorde alt hvad man kunne! Der var på et tidspunkt nærmest krigslignende konkurrence om jazzpublikummet – og en vis forvirring i presseomtalerne (ligesom i 1969!), som

ikke altid kunne holde adskilt, at det var forskellige arrangører, der forestod præsentationen af jazzen i Holbæk. Det blev heldigvis senere meget bedre – på alle leder!

”Forårskomsammen”

Samtidig med åbningen af ”Værkstedet” havde jazzklubbestyrelsen (ikke mindst formanden) fundet tid til at involvere sig kraftigt i det lokale kulturliv, som på det tidspunkt blomstrede med en vilje til at samarbejde om initiativer, der gik på tværs af foreningsinteresser m.m. – og som kort tid efter jazzklubgenoplivningen mandede ud i en offentlig ”Forårskomsammen”, som over en 10 dages periode - med økonomisk støtte fra kommunen - skulle markere det lokale kulturliv ved et større antal arrangementer. Jazzklubben var involveret i en aften med folkedans og efterfølgende jazz (Eagle Band), jazzaften med tre lokale orkestre (Eagle Band, Workshop Band og Knud Winthers Kvartet) og jamsession, en aften med teater (skabende dramatik ved Dramatisk Klub) og jazz, en eftermiddag med børneteater m.m. med Freddy Fræk m.fl., et stort musik- og billede/lysshow, en aften med jazzmusik (Knud Winthers Kvartet) spillet til stumfilm (bl.a. Chaplin) – og en aften med folkemusik, visesang og jazz.

Der var virkelig noget at se til – og der måtte hurtigt indføres arbejdsfordelinger, så ansvaret på skift blev varetaget af nogle stykker fra den talmæssigt store bestyrelse – og nogle frivillige hjælpere.

I Holbæk Amts Venstreblads omtale af ”Forårskomsammen” tales der om en både publikumsmæssig og forretningsmæssig/økonomisk stor succes, der som en naturlig følge vil blive gentaget til næste år. Der blev ikke brug for hele kommunegarantien på 15.000 kr. Som avisen skrev: ”...måske er jazzklubben den forening, som har størst grund til at glæde sig. Foreningen har haft stor tilslutning til hvert eneste arrangement - både børneteaterforestillinger og musikarrangementer. Lørdag var der 200 tilskuere til børneteater og underholdning af Freddy Fræk i ”Værkstedet”, og samarbejdet med fotoklubben om aftenens lys- og billedshow m.m i Stadionhallen var et værdigt punktum for ugens aktiviteter. Der var ca. 600 mennesker, hvilket vil sige et pænt overskud, der nu skal indgå i den fælles pulje. Formanden for jazzklubben Flemming Højmann Hansen indrømmede da også fredag aften, at det ikke var blevet til megen søvn i løbet af ugen, men alligevel kunne man lørdag nat se ham vandre rundt og rydde op efter festen i hallen. Avisen har spurgt kulturudvalgsformand Frede Schandorff om, hvordan han vil stille sig til en ansøgning om støtte til en gentagelse næste år: ”Jeg er næsten sikker på, at byrådet vil stille sig positivt til en ansøgning om kommunal støtte. Det har været et glimrende arrangement, og jeg har kun hørt positive udtalelser fra alle sider. Det har øget sammenholdet og samarbejdet i foreningerne – og det er det vigtigste”.

Swinggiganterne – og det øvrige program i første halvår 1973

Men der blev ikke sovet på laurbærrene i jazzklubben – allerede den første måned blev der lavet 5 jazzaftener mere: Louisiana Hot Seven, Fessor’s Big City Band, Theis/Nyegaard Jazzband, Swing Jørgens Rytme Cirkus og Ricardos Jazzmen – og så indimellem en TV-transmitteret koncert, som Arnvid Meyer tilbød klubben. Det var med Erling Kroners Sextet – så også den moderne jazz blev repræsenteret på åbningsprogrammet.

Og så blev der sandelig også mulighed for en af de allerstørste jazzaftener i klubbens historie – igen formidlet af uvurderlige Arnvid Meyer: SWINGGIGANTERNE: Benny Carter, Harry ”Sweets”

Edison og Ben Webster spillede på "Værkstedet" i Holbæk tirsdag den 22. maj 1973 sammen med Arnvid Meyers orkester!! For fulde huse på en almindelig hverdagsaften!

Som bestyrelsesmedlem Jørgen Hansen skrev i klubbens protokol: "Det var simpelthen "AFTENEN!" Der var satset højt på dette arrangement, men der var satset rigtigt. Publikum vidste at værdsætte præstationerne – i øvrigt et mere modent publikum end tilforn. De kom i god tid og brugte godt med penge i baren. Erfaringen fra denne aften er, at vi kan præsentere hvad som helst, når som helst – selv søndag formiddag i kirketiden. Når blot der er så store navne på plakaten, skal folk nok komme! Der var radio på fra før forestillingen. Erik Moseholm interviewede Flemming (Højmann Hansen) og Erling (Jensen) til radioserien "Jazzklubben". Senere på aftenen måtte John Darville give interview. Under hele koncerten snurrede radioens båndmaskiner, og det skal blive spændende at høre igen i radioen. Min beholdning af superlativer rækker ikke til at beskrive musikken. Gæsterne var fantastiske, og Arnvid Meyers orkester i god form. Her skal nævnes Jesper Thilo, der ud på aftenen høstede anerkendende miner fra de celebre gæster for fremragende soli. Richard Boone var tilhører – sammen med flere andre kendte jazzfolk, bl.a. Jørgen Svare – men blev hentet op på scenen og gav sammen med Harry Edison en uforglemmelig duet for trompet og "mumble"! Sikken han ku'! Han tilbød senere på aftenen at komme til Holbæk en dag ved lejlighed og sidde ind hos Erling Jensens lokale "New Orleans Workshop". Et andet bevis på hvor vellykket det hele var". Som Harry Edison skrev i klubbens gæstebog: "It was a ball playing for you!"

Jørgen Hansens mangel på superlativer havde Venstrebladets anmelder (nis.) til gengæld i behold: "Desværre er der en ting, vi yngre jazzentusiaster må affinde os med: tidens tand gør indhug i jazzens "grand old men": Men begrebet "tid" blev et svævende indtryk, da de tre swinggiganter – sammen med Arnvid Meyers orkester – swingede sig gennem knap fire timers koncert i "Værkstedet". Det er egentlig forkert at skrive, at de "kappedes": De støttede hinanden – både i samspillet og ved overgangen fra de suveræne soloer: Ben Webster på tenorsax, Benny Carter på altsax og Harry Edison på trompet. Da musikernes (og publikums) "opvarmningsperiode" var overstået, swingede den specielle sound helt igennem. Enhver opvarmningsperiode må virke lidt tam – men det tog musikerne "hævn" for senere på aftenen. Deres musik var sublim og bl.a. Benny Carter-kompositionerne faldt i publikums smag. At Ben Webster og Benny Carter startede samarbejdet for omkring 40 år siden lod sig ikke skjule. De kendte hinanden i de lyrisk/melodiske arrangementer for saxofonerne. Carters spil må siges at være mere præget af melodisk elegance end rytmisk intensitet. En lille snert af Charlie Parker-påvirkningen spores stadig. Ben Webster brugte sit specielle motiv: kontrasten mellem den tilbageholdte musiceren og de heftige udbrud. Harry Edison passede med sin trompet glimrende ind i trio'en. Hans yndlingsform: rytmisk improvisation over en enkelt tone kom også til udtryk. Det var tre giganter – og Arnvid Meyers orkester havde format til at bakke dem op. Holbæk Jazzklub rundede for øvrigt medlem nr. 1000 ved koncerten. Det er en fordobling af antallet siden starten den 13. april. Danmarks Radio optog til senere udsendelse koncerten, der beviste, at den gode gamle swingende jazz ikke var glemt – og at de tre gæstemusikere stadig tilhører toppen af international jazz, på grund af (eller på trods af) årtiers virke indenfor swingmusikken."

Erling Jensen (Røde Erling) har også en erindring om koncerten med Swinggiganterne: "Jeg skal lige give en lille sjov oplevelse med Swinggiganterne. Der rendte nemlig også en lille sjov mand rundt dernede, en afro-amerikaner, som hed Richard Boone. Hver gang han gik forbi Ben Webster, så lød det: "Huuuuuum". Han kunne ikke fordrage ham. Det sad vi og holdt øje med. Og han løb forskræmt væk, fordi der kom et brøl fra Ben Webster!"

Radiointerview

Ovennævnte interview til radioen af Erik Moseholm fra ”Værkstedet” i Holbæk i 1973 i forbindelse med den radiotransmitterede koncert med Swinggiganterne: Ben Webster, Benny Carter og Harry ”Sweets” Edison med Arnvid Meyers orkester på det nyåbnede spillested gengives særskilt andetsteds.

Jazzen 2. halvår 1973 – med Dizzy Gillespie Quartet

Så kunne jazzklubbestyrelsen hvile på laurbærrene sommeren over - sådan da - for allerede onsdag den 29. august 1973 var man på banen igen med en Arnvid Meyer-formidlet koncert. Og såmænd af en kvalitet på niveau med Swinggiganterne! Dizzy Gillespie med egen kvintet - bestående af Michael Lange (p.), Alex Gafa (g.), Earl May (b.) og Mickey Roker (dr.). Det var første gang man herhjemme kunne komme så tæt på denne trompetmester (spillede også på Tagskægget i Århus og Montmartre i København) og stilskaber. Alt kan ske, når Diz er på hjemmebane og for en gangs skyld har tid - og et intimt publikumsforhold - til sin rådighed. Hans fabelagtige scenekontrol og afslappethed er velkendt. Graucho Marx og Frank Zappa er et par stivstikkere i forhold til den absurdisme Gillespie kan fyre af, hvis han er i det humør. Diz er en overraskelsens kunstner, og han inspireres af aldrig at være den samme eller reagere efter et bestemt mønster. Han kan pludselig slå over i filosofiske betragtninger, showmanship - eller bare brænde et par timers formidabelt trompetspil af i besat koncentration. Det var især dette sidste han gjorde i Holbæk ved den mindeværdige koncert, hvor han kom lige fra en fed succes på den legendariske ”Ronnie Scott’s” i London.

Venstrebladet (kim.) skrev om koncerten: ”Holbæk Jazzklub slap med skindet på næsen, da den i aftes præsenterede den verdensberømte trompetist Dizzy Gillespie. Det beregnede underskud blev opvejet af det rekordagtige salg fra ”Værkstedets” bar. Det vil med andre ord sige, at arrangementet til 10.000 kr. løb rundt og ikke kan give andet end en fjer i hatten og blod på tanden til jazzklubbens bestyrelse. 300 var troppet op. Rent musikalsk blev aftenen en stor oplevelse for dem. Dizzy og hans folk fremførte især gamle velkendte numre. Den snart 56-årige musiker lagde for med et dejligt udadvendt spil. Og stemningen var næsten åndeløs, da Gillespies bedst kendte nummer ”Night in Tunesia” blev fremført. I modsætning til tidligere udgaver blev stykket spillet klædeligt langsomt og meget følsomt. Dizzy Gillespie er svær at styre på en scene. Han er over det hele. Først irriterede et par lamper ham. Så pludselig stod han med en gulvklud i den ene hånd og en rumstérstang i den anden og satte sving i publikum. Og ind imellem, når han ikke tærskede løs på sine congas, spillede han vidunderligt på trompet. Og når alt dette var gennemgået, tværede han gulvkluden en gang rundt i ansigtet, så svedperlerne forsvandt. Publikum fik endnu en oplevelse. Midt i det hele dukkede radiojazzgruppens leder Sahib Shihab op med en sopransaxofon under armen, så også hans glimrende spil kunne de 300 gæster nyde godt af. Aftenens ”forvarmere” Knud Winthers lokale kvintet gjorde det godt – men var på verdens mest utaknemmelige opgave.”

Erling Jensen (Røde Erling) har også en lille erindring han skal af med om Dizzy Gillespie: ”Flemming havde sendt mig til København med en bus efter Dizzy Gillespie, så der kom jeg jo ind og skulle hente Dizzy og hans orkester sammen med en Hafnia-buschauffør. Vi skulle ind til Amaliegade og hente ”kulierne”, og så skulle vi ind på Tre Falke og hente mesteren.

For det første, guitaristen – Gaffa, hed han vidst – han fik en søn, mens - stod ved en telefon, da jeg kom op og hentede ham, så han gav jo whisky med det samme. Så fik vi gennet dem ned, ” kom nu for satan, vi skal til Holbæk” – der var røde lamper på Værkstedet, der var udsolgt. Og så skulle vi over og hente Dizzy Gillespie. Jeg havde taget en jakke på, sådan en blazer – fordi jeg ville være lidt pæn, så jeg gik i gang med mit sprogforråd– jeg har ikke engang lært engelsk i skolen, men mens jeg sejlede, fik jeg da tilegnet mig noget. Jeg kan stort set alle sprog – defekt! Og jeg siger goddag til Dizzy Gillespie. Ved I, hvad han gør? Han vender sig om, så stikker han hænderne ned i mine lommer og næsen tæt på. Så sagde han: ”Du skal passe på negre, for de stjæler!”. Så stod han med hænderne nede i mine lommer, og jeg skreg af grin. Han var så morsom, den mand. Så sad vi der i bussen, og så skulle jeg ellers læse aviser – Politiken og Berlingeren, hvem der havde skrevet om ham – og så skulle jeg oversætte det til engelsk, og jeg ved sgu ikke, hvor meget han forstod af det. Der var fandeme langt til Holbæk, skulle jeg lige hilse og sige. Men vi blev allesammen vel modtaget, da vi kom derned – hold da kæft – et verdensnavn.”

Tre ældre – særdeles veloplagte – herrer!

Senere i 1973 besøg i jazzklubben af tre ældre herrer – hver for sig: først 65 årige Louis Jordan, kendt for humoristisk rhythm´n bluessang og en dynamisk sceneoptræden – og et saxofonspil, der stilistisk minder om Tab Smith. Til lejligheden sat sammen med trompetisten og sangeren Theis Jensen og Horace Parlan trio. Og senere den 62 årige trompetist Roy Eldridge. En herre kendt for et hidsigt musikalsk temperament med forkærlighed for hurtige tempi og spil i trompetens øverste register. Og som det viste sig, på sine ældre dage stadig en musiker med lyst til at udforske instrumentet og sin egen fysik, men også med evner som fornem balladefortolker. Og endelig til sidst trompetisten Wild Bill Davison, 67 år, med Fessor´s Big City Band. Fælles for de tre ældre turnerende amerikanere var, at de backstage kunne virke forståeligt trætte og uoplagte at se på, men i det øjeblik de entrede scenen, forvandlede de som ved et trylleslag og viste en musikalsk udstråling og veloplagthed, så de lignede – og lød som – musikere af en betydelig yngre, og meget energisk udgave.

1974:

Jazz på ”Værkstedet” i 1974

I 1974 bød jazzklubben på en tidligere mesterbokser, nu bluessanger og -pianist, Champion Jack Dupree, som udover sine fine evner indenfor den genre også er entertainer og gerne krydrer sine optrædender med små historier – ikke alle lige stuerene! Og så var der gammel New Orleans musik – direkte fra kilden: Kid Sheik Colar og Joseph Thomas (bakket op af P. Nissens Pick Up Band) – samt mere indenfor den mere traditionelle jazz: Jazz Fiddlers fra Prag – og sør´me fra U.S.A. ingen ringere end The World´s Greatest Jazz Band (dixielandjazz med Bud Freeman, Yank Lawson, Bob Wilber, Bennie Morton, Ralph Sutton, Bob Haggart og Gus Johnson). I den mere moderne ende af skalaen præsenteredes Richard Boone med Niels Jørgen Steen Beat Kapel (med Jesper Thilo), NHØP/Kenny Drew DUO, Charlie Mariano/Jasper van´t Hof/Allan Botschinsky Quintet – og ikke mindst: to af de ”Four Brothers” fra Woody Hermans orkester: tenorsaxofonisterne Al Cohn og Zoot Sims sammen med Horace Parlan trio. Også Radiojazzgruppen og NHØP/Palle Mikkelsen Workshop bød på enestående koncertoplevelser på ”Værkstedet”.

Udendørs koncerter m.m.

Og så blev der med kommunal velsignelse taget hul på endnu en tilbagevendende begivenhed (i nogle år i hvert fald!) i Holbæk – udendørs gratis koncerter i pragtfulde omgivelser i ”Strandparken” – med Eagle Band og Dennis Hastings Group (lokale grupper) - og med Anisette og Savage Rose (opvarmning ved lokale Workshop Band). Der var 1000 til den første koncert og 2000 til den anden!

Og der blev plads til en Riverboattur med Orøfærgen til Orø med lokal jazz og spillemandsmusik – og en FAJABEFA (Foreningen af jazz/beat og folkemusikamatører – stiftet på initiativ af Erik Moseholm) amatørorkesterdyst med 8 amatørorkestre på ”Værkstedet”. ”Focus på Holbæk” med multimedieshow i samarbejde med fotoklubben, børneteater/jazz med Hans Henrik Ley, værkstedhappening med udøvende kunstnere (malere, billedhugger, lerdrejere m.m.) i gang samtidig med diverse musikalske - bl.a. jazzmæssige – udfoldelser. Andrew John, Culpepers Orchard samt Povl Dissing og ”Mor Danmark” lagde også vejen forbi. Så det var ikke kun den rene jazz, der lød fra ”Værkstedsscenen”.

Årets kæphest!

1974 blev også året, hvor jazzklubben modtog den kommunale pris: ”Årets kæphest”. Anerkendelsen af jazzklubbens arbejde motiveredes med bl.a. de vellykkede udendørskoncerter i Strandparken, klubbens aktive deltagelse i ”Forårskomsammen” – og det venlige, åbne miljø, der er skabt på ”Værkstedet”, hvor kunstnere får lejlighed til at møde deres publikum, hvad enten det gælder musik, dramatik, film eller digtekunst m.m.

Medlemsblad igen

Og i 1974 genoptog man en gammel tradition med et egentligt medlemsblad med program m.m., som ophørte i løbet af 1969 i forbindelse med de første krisetegn. Nu kunne medlemmerne igen månedligt følge med i klublivet.

Økonomien igen

På generalforsamlingen i september 1974 kunne formanden Flemming Højmann Hansen berette om en sæson (1973/74), der sprængte alle rammer. Klubben nåede op på det største antal arrangementer nogensinde (35), og omsætningen steg til 170.000 kr., hvilket tog pusten fra den mangeårige kasserer Knud Jørgen Jensen, der ønskede sig afløst (og det blev han). Sæsonen havde været et broget billede af succeser og fiaskoer rent publikumsmæssig, og et driftsunderskud på 7.000 kr. gjorde, at man modvilligt måtte beslutte at begive sig til kommunen med anmodning om støtte – så man fortsat kunne holde den høje musikalske standard. Der blev ansøgt om en underskudsgaranti på 25.000 kr. (det fik man ikke, men dog løbende hjælp til særlige arrangementer).

1975:*1975 – med celebre gæster*

1975 kunne – igen med uvurderlig hjælp fra Arnvid Meyer – byde på et kært gensyn med Harry Edison (sammen med Niels Jørgen Steens Beatkapel).

Buddy Tate – flot musik, men for få publikummer

En anden swingkæmpe – tenorsaxofonisten og Basieveteranen Buddy Tate – spillede med en kvintet med Allan Botschinsky, Tete Montilieu, Bo Stief og Svend Erik Nørregaard. I anmeldelsen i Venstrebladet hed det om den koncert bl.a.: ”De store forventninger blev til fulde indfriet. Buddy Tates enkle spil, store tone og dybe engagement i musikken fik minderne frem om Coleman Hawkins og Ben Websters besøg i klubben. Det var ikke uventet, at Tate gjorde sig særligt gældende i ballade- og bluesspillet på grund af sit nære tilhørsforhold til Kansas City-traditionen. Samspillet med Allan Botschinsky var fint, og at Tete Montilieu regnes for en af Europas bedste netop nu blev bekræftet med rytmisk, elegant og stærkt swingende klaverspil med en særlig Katalonisk musikalsk farve. Bo Stief og Svend Erik Nørregaard lagde en meget pulserende bund, og Bo Stief imponerede med fine bassoli og må i dag regnes for en af Danmarks allerbedste bassister. Det eneste, der skuffede en sådan aften, hvor musikken var af så høj kvalitet, var at fremmødet var alt for lille!”

Andre internationale gæster i 1975

Pianisten Sammy Price med Fessor, Wild Bill Davison med Papa Bue, Champion Jack Dupree, NHØP/Kenny Drew DUO, svenske Råklang. Og så var der gensynsglæde, da det lykkedes at præsentere Dexter Gordon med trompetisten Red Rodney og Duke Jordan trio. Red Rodney, den amerikanske be-bop musiker, der har spillet med Charlie Parker, var på et længere ophold i Danmark, og hans veloplagne trompetspil kunne opleves et par gange mere i Holbæk – nemlig med henholdsvis Nissen/Fjeldsted og med Jesper Thilo og Duke Jordan trio.

At Red Rodney var glad for sine besøg fremgår af gæstebogen, hvor han skrev: ”Holbæk Jazzklub is the best club I have played in Denmark”!

”Forårskomsammen” 1975

I 1975 fortsattes Jazzklubben meget aktive deltagelse i ”Forårskomsammen”. Der var kreativ dans og jazz ved Creative Dance Theatre og Allan Botschinskys Kvintet med Aske Bentzon, Thomas Clausen, Bo Stief og Kasper Winding på Isefjord. Og på ”Værkstedet” arbejdende kunstnere og Finn Savery trio, Jazz på dansk med Birgit Brüel og Erik Moseholm trio, Shit og Chane l- og udendørs koncert i Strandparken med Secret Oyster.

Svend Asmussen trio – musikalsk kæmpesucces

Og så var der ikke mindst jazzkoncert i Østre Kapel (for første gang nogensinde!) Om den celebre begivenhed skrev Venstrebladet (Kirk.): ”Det var alle tiders aften. Simpelthen. Svend Asmussen og hans musikalske venner, klarinetisten Putte Wickmann og pianisten Ivan Renliden samt Holbæks eminent dygtige Studiekor – ledet af Per Henrik Jensen – gav tilhørerne en oplevelse udover det almindelige. Blændende musikalsk kvalitet, sangglæde, stemning. Sådan kan arrangementet – et led i

Forårskomsammen 1975 - hurtigt og enkelt beskrives. Hos tilskuerne – og der var mere end fuldt hus i kapellet, så alle reservestole måtte hentes frem – lutter tilfredshed. Det var en dejlig aften. Ungdommelig er han, Svend Asmussen – og hans svenske medspillere af en klasse og med en virtuositet, som man sent glemmer. Deres program spændende over Telemann, Mozart, Johan Sebastian Bach, Franz Liszt og Gerswin var velsammensat, og gav lejlighed for dejlige solopræstationer og improvisationer. Programmet præsenteredes uhøjtideligt af de medvirkende, og dertil en Svend Asmussen, der ikke glemte smilet midt i alvoren, og gang på gang fik jubelen til at bryde løs, som da han skulle præsentere en Mozart-trio – ”projekt Mozart” blev den kaldt. Det skete med Svend Asmussens k lune: Mozart kræver en altviolin til dette stykke: Det gjorde mig ikke urolig. Det gjorde mig skrækslagen. Heldigvis havde jeg en alt-violin i kassen. Jeg købte den for resten for 200 kr. i Italien for 30 år siden. Og for den pris, kan man jo ikke forlange al t Putte Wickmann – en af Europas bedste klarinetister – var i sig selv en oplevelse. Suveræn i sit spil og med et helt formidabelt improvisationstalent. Det samme gælder for pianisten Ivan Renliden – og de tre fik næsten tumult-agtigt bifald efter hvert nummer, og ikke mindst ved de afsluttende improvisationer/variationer over temaet fra en gammel svensk vals. Samspelet med Holbæk Studiekor var også imponerende. Efter mindre end en times prøver sent på eftermiddagen var der opnået en musikalsk enhed, velklingende ud over al måde (under prøverne citerede Svend Asmussen Storm P. i kapellet: ”Dette lykkes ikke godt. Nu ta’r vi den een gang til – og så aldrig mere....” - men det lykkedes altså ud over al måde.) Det er ikke for meget sagt, at denne trio-kor-kombination var helt i topklasse. Studiekorets gennemmusikalske arrangementer (som de havde modtaget og indstuderet på forhånd) lød godt i det store rum, tætpakket som det var af tilhørere, som alle efter den mere end to timer lange koncert kunne gå hjem, beriget musikalsk efter en af de bedste koncertaftener i Holbæk i mange år.”

Andre gæster i 1975

Jazzfolk med Bent Jaedig og NHØP var på besøg – og det samme var bl.a. Kansas City Stompers, Buki Yamaz, Krambambuli, Paul Banks, Mo-I-Rana og Povl Dissing/Benny Andersen.

Formandsskifte

1975 blev også året, hvor der skiftedes formand. Flemming Højmann Hansen trængte til en pause efter den hektiske periode med ”Værkstedet”- opstarten. Og sammen med ham gik en stor del af den bestyrelse, der havde været med til at opbygge ”Værkstedet”. Som en del af takken til Flemming blev han, som det var på mode (!) optaget i Jazzens Blå Bog i medlemsbladet:

”Flemming Højmann Hansen - jazzfan (1943-), jazzklubbestyrelsesmedlem (1965-69), jazzformand (1969-75), jazzbagmand (1969-75) 1*, kendt arrangør 2*.

Har i jazzens seneste periode udviklet en fin ”scrambleogtiltideruforståelig”- song, som bl.a. efterlignes af Richard Boone og Røde Erling, ligesom han har sin egen specielle teknik i fingerknips og rullen med hovedet – uden at tabe det. Kendt som en fin ”clapper” til berømte folk som Oscar Peterson, Ewald Thomsen, Dizzy Gillespie, Benny Carter, Al Cohn og Zoot Sims.

1* bagmand: den der trækker i trådene

2* kendt arrangør: En nylig afholdt spørgetest viste, at begge de adspurgte medlemmer var tilfredse med hans arrangementer – og at en stor del af dem havde været til stede.”

Ny formand blev Henrik Uldall, der også som guitarist var/er en del af lokaljazzlivet.

20 års jubilæum – Thad Jones/Mel Lewis Big Band

En værdig sortie var det blevet til inden formandens afgang. Jazzklubbens 20 års jubilæum blev fejret med præsentation af alt, hvad der kan krybe og gå af lokale jazzfolk gennem 20 år. Det har været en af jazzklubbens fornemste opgaver, at virke som arnested for de lokale musikere. Så der blev inviteret på en bid brød og en dram – og så gik det løs med musik til den lyse morgen.

Fødselsdagsgaven til medlemmerne: Thad Jones-Mel Lewis Big Band – intet mindre! Orkestret havde forladt mandagsaftenerne på Village Vanguard i New York for en kortere Europa-turné, som så også kom til at omfatte Holbæk. Danmarks Radio var tilstede og optog koncerten, som blev en enestående oplevelse. Et fyldt ”Værkstedet” kunne på nært hold opleve det, der måske var verdens bedste big band for fuld udblæsning med en livlig og farverig Thad Jones i front – og en masse fine solistiske indslag (af bl.a. Pepper Adams og George Mraz). Peder Kragerup var i byen – og blandt publikum sammen med sin gamle spillelærerinde Nina Frese - og han udtalte efter koncerten, at han aldrig havde oplevet noget lignende! En fantastisk og minderig aften – som altså er foreviget (DR).

Personligt opfatter jeg koncerten på ”Værkstedet” som en af mit livs største musikalske oplevelser. Det var fantastisk at høre dette store ensemble spille i så lille et lokale over et dynamisk register, der ganske nøje var afstemt i forhold til netop dette rum. Og så var der jo tale om det big band, der ubestridt var den tids førende. Anført af en komponist, arrangør og orkesterleder, der havde kunnet plukke blandt New Yorks bedste musikere til at sammensætte et ensemble, som var i stand til at følge hans mindste vink og samtidig bevare et overskud, der fik alt, hvad de foretog sig til at se legende let ud. Den enorme kraftreserve, der blev holdt under kontrol, samtidig med at rytmegruppen med den uforlignelige medkapelmester Mel Lewis ved trommerne ikke desto mindre fuldstændig afspændt førte musikken frem (jeg har tilladt mig stort set ordret at gøre Boris Rabinowitsch’s ord i en anmeldelse i Politiken 1/12 2004 – om sin oplevelse med orkestret i Slukefter – til mine. De dækker fuldstændig min erindring af oplevelsen).

1976:

Jazzen i 1976

I begyndelsen af 1976, da det endnu engang strammede til økonomisk, trådte lokalorkestrene: Workshop Band, Storyville Stompers, Eagle Band, Final Selection, Plus Four, Capotastro og Tequila til med gratiskoncert.

Og så lykkedes det endnu engang at få fat i den fantastiske tenorsaxofonist Dexter Gordon – sammen med Horace Parlan trio. Omkring 100 mennesker betalte en tier – og fik en i alle måder dejlig oplevelse. Og ikke mindre fantastiske Dizzy Gillespie vendte tilbage – denne gang med Radiojazzgruppen. Med i gruppen var så fine navne som Erik Moseholm, Palle Mikkelsen, Ray Pitts og Alex Riel. En musikbegivenhed af de sjældne. Som bestyrelsen udtrykte det i en pressemeddelelse: ”Vi er stolte som en hane på en mødding over, at vi kunne få arrangementet i

stand!” 150 mennesker betalte 25 kr. for at høre trompetisten med den mærkelige omvendte trompet og basunkinderne trylle.

Årets øvrige internationale navne: Champion Jack Dupree endnu engang. Richard Boone med Bent Jaedig Kvartet, OM fra Schweiz og Boa Noa fra Brasilien.

Dansk musik med Buki Yamaz, Kansas City Stompers, Olle Stolle, Fessor, Nana Banana, Peruna Jazzmen, Theis/Nyegaard, Finn Savery trio – og Creme Fraiche Big Band . Samt det der ikke er jazz: Culpeper, Folkstow, Van Dango, Troldmandens Lærling og Benny Holst/Arne Würgler.

Forårskomsammen havde indslag fra jazzklubben med svenske ”Abraxas” og danske ”Entrance” – og en aften med visesang, kor og jazz.

Om koncerten med Entrance skrev Venstrebladet (Oke-) bl.a.: ” 250 tilhørere i ”Værkstedet” bevidnede, at man her stod overfor dagens mest kompetente Jazz/funk-gruppe. Forventningerne hos publikum var store. Første afdeling af koncerten var lidt svag med de mange – og lovligt lange – elektro-akusiske udflugter. Teknikken kan også være ”livsfarlig”. Det kneb en anelse for undertegnede (Oke-) at sluge flere af disse opvisninger i elektronisk troldmandskunst. Det ”livsfarlige” ligger i risikoen for at tage livet af musikken. Men i anden afdeling var der musikalske ”mirakler”. Denne uafbrudte halvanden times musiceren havde alt hvad, man havde håbet på – og mere til. Her var først og fremmest et sjældent oplevet nærvær hos samtlige medvirkende – og en række fremragende solistiske præstationer – begyndende med Jesper Nehammer på fløjte og efterfulgt af den nytilkomne Kenneth Knudsen på Moog synthesizer – påvirket af Joe Zawinul, som også flere af de temaer gruppen spillede. En lang og meget smuk bassolo af Bo Stief fulgte – og så en forrygende – men samtidig meget musikalsk- trommesolo af Kasper Winding. Den helt store oplevelse blev imidlertid kapelmesteren selv. Palle Mikkelsen er en blændende trompetist, et musikalsk talent af de helt sjældne. Ikke blot på den hjemlige scene. Som solist førte han sig frem både i det lyriske, det indædt snerrende og det vildt ekstatiske. Han behersker alle instrumentets registre – også det allerhøjeste. Han har et helt sikkert overblik i opbygningen af sine soli.”

Tilskud fra kommunen til flygel – og et stjålet forstærkeranlæg (uden tilskud!)

Efter mange måneders venten lykkedes det at få tilskud fra kommunen til flygel på ”Værkstedet” (10.000 kr.). Men til gengæld blev klubbens forstærkeranlæg til samme værdi stjålet! Og udendørskonserterne blev lagt i mølpose – man turde ikke spørge kommunen om det nødvendige tilskud, da de lige havde støttet flyglet!

Ole Gohn vender tilbage som formand

I september 1976 fik klubben ny formand igen. Navnkundige Ole Gohn – mangeårig formand i 60'erne - vendte tilbage i spidsen for den 14-mand (hvoraf 3 piger) store bestyrelse. Og lagde samtidig op til at sælge ”Smøgen”, så der blev ikke tale om nogen dobbeltstilling. Gohn var blevet træt af restaurationslivet, men ikke træt af jazzen. Ole Gohn udtalte i forbindelse med sin tilbagevenden til formandsposten til Venstrebladet, at han opfatter bestyrelsen som en slags kollektiv.

”Jeg udgør blot en fjortendedel, men en formand skal man jo have. De 14 kan lide jazz. Ingen tvivl om det. Men de kan lide en masse anden slags musik tillige. F.eks. visesang, beat og spillemandsmusik. Og når det er sådan, ja, så skal holbækkerne også have lejlighed til at høre den

slags musik, selvom navnet er Holbæk Jazzklub. Personligt synes jeg, at vi skulle lade jazzklubnavnet falde. Vi kunne passende hedde "Værkstedet". Det er alligevel ved at blive en musik-institution, selv om der selvfølgelig også foregår en masse andet dernede."

Spørgsmål fra journalisten: "Nu kunne en og anden jo fristes til at mene, at man vil lave et bredt musik-repertoire, fordi der ikke er basis for en egentlig jazzklub i Holbæk?"

"Det er ikke grunden. Årsagen ligger i det musikalske. Der sker ikke noget nyt, hvis man bare holder sig til én stil. Det bliver dødt. Musikarterne har udviklet sig sådan, at en spredning i repertoiret er naturlig" svarer Gohn. Men han tilføjer, at man også har det at slås med, at en del af den opvoksende generation ikke kan lide jazzen – det der med de to z'er. De skal lokkes indenfor. Så kan de måske finde ud af, at nogle af de mest populære navne indenfor musikken har deres rødder i jazzen.

Spørgsmål til Gohn: "Jazzklubbens vinterprogram viser ganske rigtigt noget om den musikalske bredde – alt sammen gode danske navne. Men skal Holbæk ikke også have nogle af de verdensnavne, som før i tiden trak på det gamle hotel Isefjord? Navne som netop Ole Gohn skaffede til byen".

"Jo, vi vil prøve. I sin tid oplevede byen John Mayall, Country Joe, Oscar Peterson og Stan Getz. Sådanne store aftener var med til ligesom at danne et "jazztrium(f)virat" af danske byer: København-Holbæk-Århus. Der vil blive taget initiativ i retning af at få store og gode navne til Holbæk. Jazzklubben vil bl.a. samarbejde med Peter Max Hansen fra Tagskægget i Århus, der plejer at kunne kapre det bedste af det bedste."

1977:

Stan Getz og andre stjerner – "Værkstedet" i 1977

Den 31. januar 1977 kunne Ole Gohn leve op til løfterne om internationale jazznavne i jazzklubben igen. Også i den grad! Sensationelt kunne man præsentere Stan Getz med egen kvartet med Joanne Brackeen (p.), NHØP (b.) og Billy Hart (dr.).

Venstrebladet (Hanne) skrev: "Stan Getz betragtes som en af efterkrigstidens mest indflydelsesrige tenorsaxofonister, og hans spil besidder en til tider næsten overjordisk skønhed. Han boede i Danmark fra 1958-61, og han var om nogen med til at give Jazzhus Montmartre sit internationale ry. At koncerten med den verdenskendte tenorsaxofonist blev vinterens seance er ingen overdrivelse. Et stuvende fuldt "Værkstedet" kom rigtig i koncertstemning, da kvartetten spillede de gamle Getz-numre fra 50'erne blandet med helt nye latinamerikanske ting. Kvartetten spillede perfekt sammen med gensidig lytten, musikerne var jævnbyrdige, og NHØP klarede sig meget smukt sammen med de tre amerikanere. Hver gang bassisten havde spillet solo var publikum begejstrede udover det sædvanlige. Stan Getz beviste kun to dage før sin 50 års fødselsdag, at han stadig magter både teknikken og musikken til fulde. De fire jazzmusikere spillede fra kl. 20.30 til langt over ét, men publikum kunne være blevet ved i timer endnu. Det vil nok vare meget længe før Holbæk Jazzklub kan overgå det arrangement, hvor der blev leveret moderne kammerjazz i verdensklasse".

Stan Getz Quartet havde i dagene forinden koncerten i Holbæk spillet i Montmartre i København, og i den forbindelse indspilledes et par plader for SteepleChase. Sagkyndige udtalelser fra folk, der overværede både Københavner- og Holbækkoncerterne går på, at det var rigtig godt i København – men guddommeligt godt i Holbæk. Så indspilningen skulle være sket der!

Erling Jensen (Røde Erling) har denne lille "historie" om Stan Getz-koncerten: "Da vi havde Stan Getz hernede på Værkstedet, havde han Niels Henning med på bas, og brormand Poul Ørsted, som jeg spillede sammen med i 12 år eller sådan noget lignende, han sad ved siden af – som tilskuer. Så for der en forvirret fyr rundt, der hed Ole Rytter, og lavede støj, og så sagde Poul: "Bjørnen sover ikke mere. Poul er stor, ikke?" "Bjørnen sover ikke mere. Jeg kvæler dig!" Niels Henning vendte sig bare om mod den urolige publikummer og sagde: "Hvad vil du?" Eller sådan noget lignende. Det var så pinligt.

Jeg kan huske Stan Getz, han kiggede beundrende på Niels Henning."

Og så fortsatte det i øvrigt gennem hele 1977 med en stribe internationale navne: Doug Raney/Ferdinand Povel Quartet (m. Bo Stief og Alex Riel), Harry Edison og Eddie "Lockjaw" Davis med dansk kvartet m. Hugo Rasmussen og Svend Erik Nørregaard, NHØP/Kenny Drew DUO, Roy Eldridge med Jesper Thilo Kvartet, Jukka Tolonen Band, Tania Maria Brazil – og fra Sverige: Wasa Express, Abraxas og EGBA. Og så ikke mindst: Joe Henderson Quartet!!

Der var 75 tilhørere til Roy "Little Jazz" Eldridge, 66 år, Og det kan nok være, at han var helt på mærkerne. Han sang helt fantastisk og improviserede, så Jesper Thilo så helt målløs ud. Roy Eldridge's stil er ekspressionistisk. Han kan lide hurtige tempi, og det iltre og hidsige i hans temperament gav spillet glød. Jesper Thilo, Ole Koch Hansen, Jens Jepsen og Svend Erik Nørregaard bakkede en strålende veloplagt gæst fortrinligt op.

Og Tania Marias besøg fik følgende ord med på vejen i Venstrebladet (hanne):

"Med forrygende taktskift, inciterende stemmeføring og et repertoire spændende fra det blidt melodiske til det dyrisk fræsene vist Tania Maria i "Værkstedet", hvor langt sambaen er nået, efter at den har slået følgeskab med den moderne jazz. Allerede efter et par numre med den brasilianske pianist og sangerinde samt hendes to mand store rytmegruppe, var stemningen tyk af de gyngende sambarytmer. Tania Maria både fløjtede, "mumblede" og sang unisont med en improviseret diskantstemme på flyglet – og viste til fulde sine jazzpianistevner i de mindre sambabetonede numre. Trioen ydede en stor indsats – flere af de mere stille numre blev dog skæmmet af uforholdsmæssigt meget støj fra amatørjanitsharer på ølflasker....!. I begge afdelinger forsøgte sangerinden at få publikum til at synge med, dels på en slags melodi-refrain, dels på små sambariffs både i sang- og taktform. Og dette gjorde sit til at hæve stemningen, selvom sambarytmer tilsyneladende ikke er det, der ligger danskeren nærmest. Tania Maria-arrangementet var en intens oplevelse for tilhørerne."

Og så var der dansk med: Niels Jørgen Steen Beat Kapel, Fessor's Big City Band, Leonardo Petersens Jazzkapel, Swingstyrke 7 og Karsten Vogels "Birds of Beauty" – og en masse ikke-jazz: bl.a. Skousen/Ingemann, Djurslandspillemandene, Hornfiffen, Ache, Bifrost, Ralph Mc Tell, Lone Kellerman, Sebastian og Niels Hausgaard.

Opsigelse fra kommunen vedr. brug af "Værkstedet"

I marts 1977 kom der også en opsigelse fra kulturudvalget m.h.t. brugen af "Værkstedet". Nordre Cirkulationsgade forventedes gennemført i 1979 – og jazzklubben havde 2 års opsigelse Men det viste sig senere på året, at dødsdommen måske ville blive udskudt på grund af kommunale nedskæringer i anlægsbudgettet! Bestyrelsen for jazzklubben nedsatte et forhandlingsudvalg, der skulle drøfte andre lokalemuligheder med kulturudvalget.

Generalforsamling – og debat om den musikalske linje

Ved generalforsamlingen i september 1977 var der mødt 70 medlemmer, som skulle vælge en ny bestyrelse på 14 medlemmer. Ole Gohn fortsatte som formand. Af beretningen fremgik, at klubben i sæsonen havde afholdt ikke mindre end 43 arrangementer: 19 jazz, 6 jazz/beat, 9 beat/rock, 8 folk/spillemand og 1 filmforevisning. Regnskabet udviste en omsætning på knapt en kvart million kroner og et overskud på 2.000 kr..

Ole Gohn havde tidligere på sæsonen et indlæg i klubbladet, hvor han skrev:

” Nogle medlemmer har rost bestyrelsen for det hidtil lagte program, men der har været en del utilfredse ”gamle” medlemmer, der mener, at der præsenteres for lidt ”rigtig” jazz. Holbæk Jazzklub har for tiden ca. 1300 medlemmer, og blandt disse er interessen for beat/rock, latin/funk og country/folk langt større end det, man betegner som den egentlige jazz. Nu må man jo ikke glemme, at der er masser af jazzelementer/kvaliteter i førstnævnte kategorier. I gamle dage i 60’erne var de nævnte musikarter ikke så kendte begreber i klubben. Man præsenterede kun jazz, og det var stort sådan, at den traditionelle jazz var skyld i, at man kunne præsentrere moderne jazzmusik i klubben. I dag er det anderledes. En ny generation er kommet til, og interessen blandt denne er en anden. Nu er det, på nær få undtagelser, beat/rockmusikken der økonomisk bærer præsentationerne af det mange medlemmer kalder ”rigtig” jazz, og det gør vel ikke noget? Bestyrelsens opgave er at varetage ALLE medlemmers interesser, bl.a. ved at ”ha´ fingeren på pulsen” og vise en alsidighed, der samtidig er kunstnerisk forsvarlig. Vi kender vort ansvar, og bestyrelsen skal nok bevise overfor skeptikerne, at de ikke forgæves er medlemmer af Holbæk Jazzklub”.

1978:

Programmet i 1978 – den musikalske kvalitet bevaret

Præsentationen af internationale jazznavne i 1978 må nok siges at bekræfte Ole Gohns ord ovenfor.

Se blot kavalkaden af fornemme gæstenavne: Benny Waters Swinggroup (2X), Pekka Pohjola group, Jukka Tolonen Band, Keith Smith`s Hefty Jazz, Duke Jordan trio, Eberhard Weber Colours m. Charlie Mariano, Gary Burton Quartet m. Steve Swallow, Walt Dickerson trio, TRIO med Philip Catherine NHØP og Billy Hart, Gene "Mighty Flea" Connors m. Fessors Big City Band, Mombasa ("New African jazz"), Wasa Expres (S).

Ikke sandt – vauw!

Manglende anmeldelser af stjernekonserter

Konserterne med den tyske bassist Eberhard Webers Colours med pianisten Rainer Brüninghaus, saxofonisten Charlie Mariano og trommeslageren John Marshall – og med vibrafonisten Gary Burtons kvartet med basguitaristen Steve Swallow, den japanske trompetist Tiger Okoshi og trommeslageren Gary Chaffee blev mærkværdigvis ikke anmeldt af den lokale presse. Det var ellers lidt af en verdensbegivenhed, at kunne præsentrere disse grupper i en lille klub i provinsen i DK. Det blev to formidable musikalske koncertoplevelser med et par sammenspillede grupper på internationalt topplan.

Triojazz og højtidsstemning

Det var overskriften i Venstrebladet (jørgen) ved anmeldelsen af et besøg af jazzmusikere af den mest fornemme karat: ” Den danske verdensbassist Niels-Henning Ørsted Pedersen blev på scenen flankeret af den belgiske guitarist Philip Catherine og den amerikanske trommeslager Billy Hart. TRIO kalder de sig. Og hvilken.... Ørerne var i beredskabsstilling i ”Værkstedet” i aftes. Der var omkring 400 af dem (ører altså!), og de sugede med begærlighed og åbenbar koncentration de dyrebare triotoner til sig. Stemningen var næsten højtidelig. Det var rund, blød og varm musik, der indhyllede det andægtigt lyttende publikum. Trods relativt behersket lydvolume havde musikerne ingen besvær med at fylde lokalet helt ud med sprøde toner. Ja, hvis det endelig skulle have været, så kunne NHØP have gjort det alene med sin bas. Det var mesteren med den fuldkomne beherskelse af sit instrument i aktion. Kælne toner, lyriske toner, swingende toner, bidende toner. Philip Catherine var lidt af en spasmager (meget befriende), men han imponerede med en formidabel teknisk kunnen og en suveræn udnyttelse af forstærkeren som et instrument. Trommeslageren Billy Hart sørgede for at holde sammen på det hele. Han fik også lejlighed til at trylle lidt med stikkerne. Eksperter har kaldt ham for en ”lyttende” trommeslager. Og sådan lød det også. TRIO spillede to lange sæt. En sjælden musikalsk oplevelse af den ganske stilfærdige slags.”

Pladeindspilning med Walt Dickerson trio

”Igenennem årene har jeg været til flere koncerter i Holbæk Jazzklub, og det har altid været hyggeligt og med en god stemning: Holbæk er jo en god jazzby. Så da jazzklubben bookede Walt Dickerson faldt det mig helt naturligt, at få koncerten optaget med henblik på en plade. Det er den helt specielle stemning under en koncert, jeg er ude efter”. Sådan sagde Niels Winther – leder af pladeselskabet SteepleChase, mens teknikerne rodede med ledninger og lydprøver i ”Værkstedet” før koncerten med vibrafonisten Walt Dickerson, bassisten Andy McKee og trommeslageren Jimmy Johnson. Desværre viste koncerten, at Holbæk ikke altid lever op til sit ry som en god jazzby. Der kom kun en snes mennesker for at høre trio, der viste en Walt Dickerson med teknisk suveræn beherskelse af vibrafonen.

Duke Jordan trio – en gave til jazzklubben

Samme Niels Winther forærede måneden efter jazzklubben en koncert med Duke Jordan trio, som tak for det gode samarbejde med Holbæk Jazzklub, der efter hans mening er et af de bedste jazzsteder i landet. Og gaven var også en slags håndsrækning ovenpå skuffelsen med Walt Dickerson – besøget, som gav klubben et underskud (endnu et slag oveni de økonomiske problemer klubben havde i forvejen!). Venstrebladet (ch-r) skrev om koncerten bl.a.: ”Det var en særdeles behagelig oplevelse at lytte til pianisten Duke Jordans trio med bassisten Wilbur Little og trommeslageren Dannie Richmond. De har i deres musik bevaret mange af jazzens gode sider, først og fremmest en smittende livslyst og glæde ved at spille. ”Ville det ikke være skønt, hvis.....”, lød indledningen i Duke Jordans introduktioner til sine numre. Og sådan var musikken også – en videregivelse af de mange gode sider ved livet. De hyggede sig i hinandens selskab, smådrillede hinanden – og glædede sig over de andres soloer. Og de formåede at videregive det til publikum. Duke Jordans klaverspil er i en klasse for sig – og da han som ekstranummer sad alene ved klaveret og spillede Duke Ellingtons ”In my solitude” var der fuldstændig stilhed i ”Værkstedet”. Det var et gribende og meget smukt øjeblik. Kun et halvt hundrede medlemmer havde lagt turen om ad Østre

Havnevej – og det var sådan set synd. Det er som om jazzen ikke længere har tag i klubbens medlemmer.”

De danske jazznavne var de gode gamle travere: Fessor's Big City Band, Niels Jørgen Steens Beat Kapel, Theis/Nyegaard Jazzband, Entrance – og Cox Orange.

Og så var der over 25 ikke-jazz arrangementer! Blandt andet med: Van Dango, Hvalsø Spillemandene, Alex Campbell, Julie Felix, Shit & Chanel, Ralph Mc Tell, Benny Holst/Anders Koppel, Sebastian og Trille, Erik Grip, Kim Larsen og venner, Povl Dissing/Peter Thorup, C.V. Jørgensen, Skousen/Ingemann, Lasse Helner og Mathilde samt Himmelekspressen m. Chr. Sievert.

5 års jubilæum

”Værkstedet”'s 5 års jubilæum blev fejret på samme måde som indvielsen: med lokale orkestre kørende rundt i Holbæks gader på pyntede ladvogne. Efter byrundturen spillede orkestrene (Storyville Stompers og Workshop Band) op på ”Værkstedet” – efterfulgt af det engelske orkester Keith Smith's Hefty Jazz (entré 20 kr.). En af jubilæumsgaverne – fra Venstrebladet - var en stor indrammet forside fra dengang ”Værkstedet” blev indviet i 1973.

Årets lokalmusiker - igen

En gammel tradition blev genoptaget i jazzklubben. I 60'erne kårede klubben årets musiker – og bl.a. Peder Kragerup, Henning Nielsen og Jørgen Kragerup har diplomer fra dengang. I januar 1978 blev basguitaristen Morten Steengaard nr. 1 i afstemningen om ”Holbæk Musiker 1977” (skarpt forfulgt af Jørgen Bove og Claes Jacobsen). Morten blev præsenteret senere sammen med lokale Rota-Cranium (han spillede også i det lokale Poltergeist).

Paneldebat om lokalesituationen

Bestyrelsen indkaldte til paneldebat, hvor man med medlemmer, lokalmusikere, kommunalpolitikere, fritidskonsulent og dagspresse drøftede ”Værkstedet”'s – og dermed Holbæk Jazzklubs fremtid. Altså hvor en af landets største og mest aktive jazzklubber skulle have til huse efter den planlagte nedrivning af ”Værkstedet”. Skulle Holbæk Jazzklub indgå som del af planerne om et nyt kulturhus/medborgerhus? Debatten var åbnet, men en afklaring lod vente på sig. Men det viste sig hen ad vejen, at det mest sandsynlige var et aktivitetshus i det gamle elværk, som kommunens ejendomsudvalg besluttede at forære til kulturudvalget. Men også et par andre muligheder var i spil. Og det endte med et år mere på ”Værkstedet”. Opsigelsen blev ændret til 1. april 1980.

Prisstigninger og moms – og kommunal støtte

I 1978 blev der også bebudet prisstigninger på entréen. Orkestre/solister satte deres pris betydeligt op – ikke mindst top-bands indenfor elektrisk beat og rock, som skulle have dækket afskrivning på deres enorme elektriske ”gear” m.m. og løn til ”roadies”. Og så skete der det, at toldvæsenet ville til at have moms af jazzklubbens indtægter. Det ville betyde en merudgift for klubben på omkring 35.000 kr. årligt. Med maksimalt plads til 250 mennesker i ”Værkstedet” måtte entréprisen ofte fremover op på 30 kr. – enkelte gange 35/40 kr.! Også kontingentet måtte forhøjes fra 15 til 20 kr. halvårligt. Og øl- og vandpriserne måtte ligeledes holde for.

Og så krævede toldvæsenet en efterbetaling for de sidste to sæsoner på godt 50.000 kr. Jazzklubben ville imidlertid – med støtte fra Den Danske Jazzkreds – anlægge sag for at slippe for dette kraftige slag! En retssag ville have principiel interesse for alle landets musikklubber (langt senere opgav toldvæsenet det rejste krav).

Holbæk Kommunes kulturudvalg besluttede at dække kommunens driftsunderskud med 8.800 kr.

1979:

1979 på "Værkstedet"

De spillede i jazzklubben

Året bød – trods økonomisk krise og færre jazzlyttere i klubben – på Thad Jones Eclipse, Radioens Big Band m. Thad Jones, Harry Edison og Eddie "Lockjaw" Davis m. Niels Jørgen Steen trio, Jukka Tolonen og Christian Sievert, Elsie Smith Jazz Esquires og Janne Schaffer/Björn Jason Lindh Group (S).

Og danske jazznavne: Søren Sørensens Swingcats, Kansas City Stompers, Fessor's Big City Band, Burnin' Red Ivanhoe, Gjedsted-Laumann, Skunk Funk + 6 lokalorkestre.

Og så omkring 25 koncerter med ikke-jazznavne som C.V. Jørgensen, Henrik Strube, Sebastian, Mc Calmans, Troels Trier, Gnags, Shit & Chanel, Delta Blues Band/Billy Cross, Bazar og Trille.

Koncerten med Harry "Sweets" Edison og Eddie "Lockjaw" Davis

Venstrebladet skrev: "Er det fordi den swingelskende generation skal have barnepige hjemme, at den ikke møder op, når der er fed swingjazz i Holbæk? 40 betalende gæster hørte sammen med bestyrelsen de prominente gæster, som gav en fin koncert. Arrangementet havde konkurrence fra det amerikanske koncertprogram til fordel for UNICEF i fjernsynet, men det var alligevel skuffende, at klubben måtte indkassere en økonomisk øretæve på så flot et initiativ. Aftenen før spillede samme gruppe for lidt over 200 mennesker i "Vognporten" i København – og der var usædvanligt tryk på! Men i København er publikumsgrundlaget jo også en hel del større."

"Et surt opstød"

Affødt af bl.a. ovennævnte skrev bestyrelsen i klubbladet: "Det er om at finde en grimasse, der kan passe, sang Osvald Helmuth for mange år siden. Bestyrelsen kan i denne tid nynne med på den melodi. I februar måned (1979) afholdt klubben to saftige jazzarrangementer med hhv. Søren Sørensens Swing Cats og Harry Edison og Eddie "Lockjaw" Davis m. Niels Jørgen Steens Kvartet. Disse arrangementer blev besøgt af hhv. 30 og 40 mennesker! Vi mindes, at en del mennesker – bl.a. på klubbens sidste generalforsamling – har efterlyst mere jazz i Holbæk Jazzklub (navnet forpligter jo). Okay, vi præsenterer jazzmusik og agter at blive ved med det, men det er ligesom om, at det bliver mere og mere anstrengende at "holde gejsten oppe", når klubbens medlemmer "glimrer" ved deres fravær. Altså, *god jazzmusik = ingen mennesker !!!!!*. Der må være en forklaring? Kan i, som er sande venner af jazzen, ikke komme med en forklaring? Helst ikke den med: "Vi kunne ikke skaffe nogen barnepige", "Der var Quincy i fjerneren" eller "Jeg orkede ikke

at komme hjemmefra". Der må være nogle mere originale "undskyldninger" – hvis det da alligevel ikke har noget at gøre med musikken. Vi modtager gerne reaktioner!"

"Årets kup" - som et led i årets "Forårskomsammen"

Radioens Big Band under ledelse af Thad Jones præsenteredes på "Værkstedet" – og Venstrebladet skrev: "Begejstringen nåede næsten uanede højder i aftes ved en enestående mulighed for at opleve noget af den bedste musik, Danmark i øjeblikket kan byde på (økonomisk støttet af Kulturelt Samråd). Godt 120 mennesker overværede den mere end 2 timer lange koncert. Det lyder måske ikke af så meget, men i aftes svarede det til næsten udsolgt. På grund af big bandet's størrelse havde man nemlig været nødt til at placere musikerne i det midterste rum i "Værkstedet" med det resultat, at der kun kunne være tilskuere i husets vestligste tredjedel. Orkestret spillede sig igennem et skønsomt udvalg af deres store repertoire – med stor musikalsk og teknisk dygtighed, men det, der sprang mest i øjnene og ørerne, var den varme og humor, der strømmede fra musikerne og dirigenten. Det var tydeligt, at de nød at spille i "Værkstedet". At publikum også kunne li' musikken fremgik tydeligt af bifaldet. Det er lang tid siden, begejstringen har været så stor ved et arrangement i jazzklubben".

Under "forårskomsammen" var jazzklubben også ophavsmænd til en utraditionel cabaret (dilletantskuespilleri, film, lysbilleder – og musik) : "Mønstre" – en tur gennem 35 års Danmarks-historie.

Den altfavnende mister Jones

Venstrebladet (dilling) skriver om jazzklubbens samarbejdsarrangement med Holbæk Turistforening: "Thad Jones havde sit nye big band Eclipse i sin hule hånd i aftes på Holbæk Seminarium – og præsenterede fænomenet for 400 holbækkere. Det var både godt og skidt, men en oplevelse var det – bekendtskabet med Eclipse og dets altfavnende leder Thad Jones. Han har samlet en gruppe højst forskellige musikere og styrede dem som sit forspand gennem en begivenhedsrig aften. Skidt var det, at bandet ikke levede op til forventningerne om "verdens bedste big band". Godt var det, at det sørme prøvede, og det lignede faktisk også ind imellem. Bandets største mangel var dets umiddelbare ikke-eksisterende solister. Glemte er ikke en Horace Parlan, piano – en Bjarne Rostvold, trommer – en Sahib Shihab, sax – eller en Lars Togeby, trompet, men de formåede alligevel ikke at dominere helhedsindtrykket. Eclipse har dog elementerne i sig til noget langt større, og det er nok blot et spørgsmål om tid og slid. Tænk på Radioens Big Band, som har mange år på bagen. Men som nævnt – en oplevelse var det at overvære dette big band og dets særpræg. Ind imellem mere modernistisk. Og så hører man en ballade, som må røre ethvert smægtende musikhjerte, med crescendo og så med lange, blide passager, som man slet ikke tiltror et big band. Men det er netop big bandets styrke – at det kan veksle mellem det nærmest hysteriske og det smeltende søde. Netop i det sidste oplevede man vanskeligheder. Måske fordi det her kræver sine helt suveræne solister. Orkestret var nogen gange ved at knække halsen på disse passager, hvor man ikke kunne lægge kraften fra de mange bag. Men så lagde Thad Jones sig imellem med al sin autoritet og frembragte af næsten ingenting et stykke spændstig musik, som syntes at vokse ud af hans fingerspidser. Ligesådan skete det, at publikum forlangte et ekstranummer. Der var bare ikke tale om et ekstranummer, men om et ekstraordinært nummer. Det var nemlig improviseret fra bunden – en blues i G, der som Thad Jones sagde, aldrig var spillet før og sikkert heller ikke ville blive det efter. Nogle få anvisninger mundtligt og ellers var det tilstrækkeligt med fingre-bøj-og-stræk og enkelte nik, så virkede orkestret som smør i hans fremstrakte arme. Det var en fantastisk

blanding af disciplin og frigjorthed, man fik præsenteret, og som vist kun kendes indenfor big band musikken.”

Oplæg til indretning af Holbæk gamle elværk – og ombygningsstart

En arbejdsgruppe med repræsentanter for Holbæk Dramatiske Klub, Medborgerhusets Venner og Holbæk Jazzklub barslede efter opfordring fra kulturudvalget med et fælles forslag til indretningen, som skulle kunne opfylde de tre foreningers behov – og gøre elværket til byens medborgerhus. Og efterfølgende blev der givet grønt lys af byrådet.

Kåring i 1979 af ”Holbæk Musiker 1978”

Den 31 årige saxofonist i Workshop Band, Jørgen Bove - sprudlende musikalsk multitalent, der også trakterer klaver og bas samt komponerer - vandt fortjent afstemningen blandt jazzklubbens medlemmer.

Underskudsgaranti fra kommunen – og ingen øl til bestyrelsen!

Grundet den anstrengte økonomi med underskud i jazzklubben søgte man kommune og amt om en underskudsgaranti for den kommende sæson på 15.000 kr. Der blev bevilget 10.000 kr. af kommunen i underskudsdekning, men samtidig forlangtes det, at udgifterne til drikkevarer skulle indskrænkes kraftigt. Det var faldet de lokale politikere for brystet, at jazzklubbens regnskab udviste en post for drikkevarer på 24.000 kr. til bestyrelse og musikere. Man fandt beløbet urimeligt og krævede, at kun de musikere, som skulle spille i klubben måtte modtage et antal genstande! Det var en afgørelse, der var ved at give grå hår i hovedet – i alle de år klubben har eksisteret har det nemlig været en fast tradition, at bestyrelsesmedlemmer har arbejdet gratis med alle de jobs et foreningsarbejde kræver – herunder også under arrangementerne (musikermotagelse, vareindkøb, forstærkeranlægsopsætning, lokalepyntning, billetsalg, ølsalg, dørkontrol, oprydning og rengøring m.m.m.). Den eneste ”honorering” af det frivillige arbejde har været et mindre antal øller (i ”sagens” anledning udregnede kassereren det til 4 genstande pr. bestyrelsesmedlem ved hvert arrangement). Ved en efterfølgende snak med kulturudvalget faldt der dog fred over land igen – klubben lovede at spare mest muligt på gratisgenstandene. Alternativet ville være en egentlig aflønning – og det ville have gjort det økonomisk helt umuligt at drive jazzklub med koncerter.

1980:

1980 – sidste periode på ”Værkstedet” - Så farvel du mit værksted...

Holbæk Amts Venstreblad den 31. marts 1980 (ch-r – forkortet):

”Den sidste aften i ”Værkstedet”, blev en fuldendt succes med et større overskud, der vil blive brugt til at bygge øvelokaler ved elværket. Ved tretiden lørdag morgen blev lyset slukket for sidste gang i ”Værkstedet”. Efter syv timers uafbrudt musik leveret af ni lokale grupper, var det definitivt slut. Et fuldt hus – dvs. 250 – havde på behørig vis sagt farvel til den bygning, der gennem de sidste syv år har dannet rammen om Holbæk Jazzklubs aktiviteter.

Den sidste, afsluttende ”fest”, er det kun bulldozerne, der er inviteret til. Efter påske går de i gang, og om kort tid vil Nordre Cirkulationsgade løbe, hvor der engang var dansegulv, scene og bar. Men et nyt sted står klar til at danne rammen om jazzklubbens fremtidige aktiviteter: Medborgerhuset i det gamle elværk. Netop denne viden var den væsentligste årsag til, at aftenen i fredags ikke blev præget af vemod. Tværtimod var der gang i den fra først til sidst, og der var masser af tørmmermænd at pleje i løbet af lørdagen.

Musikalsk set var aftenen en overbevisende opvisning i, hvor bredt det Holbæk'ske musikliv spænder. Fra ren akustisk musik, som den blev fremført af Dennis Hastings og Polle Olsen til Stenhusgruppen Godt Med Det Gules punk, fra De Røde Pigers socialistiske fællessang til Poltergeists fintfølede jazzprægede ting. Netop gensynet med Poltergeist var nok for mange tilknyttet en vis spænding. Gruppen har længe været dømt død, men endnu eksisterer den altså - tilbage er guitaristen Henrik Uldall, saxofonisten og pianisten Torben Heron, bassisten Morten Steengaard og trommeslageren John Matthiassen. De fire har fundet frem til en stil, der er mere rockende end man tidligere har hørt gruppen, men måske stadig lidt stillestående.

Aftenens mest positive oplevelser var så absolut Kong Kurs Sextet og C. Friis Bal Band.

Sidstnævnte fordi de kan levere en solid, dansende og velspillet rock.

Kong Kurs Sextet er meget langt med at finde helt deres egen stil, der blander mange musikalske ingredienser til en fængslende helhed. Gi' de mennesker endnu nogle år sammen, og de vil med garanti nå langt. I øjeblikket ligger de i forreste linie i det lokale musikliv – på spring for at vinde nye tilhængere i andre dele af landet. Dennis Hastings og Polle Olsen (henholdsvis guitar og congas) stod for et af aftenens mere stille indslag. Men hvad de manglede i styrkemæssig slagkraft, havde de til gengæld i intensitet, og en kort tid sænkede en vis andægtighed sig over ”Værkstedet” – med de tos og publikums fælles afsyngen af Beatles-melodien ”Let It Be” som et værdigt clou.

Men aftenen bød også på andet end musik. Jazzklubbens formand Ole Gohn blev et par gange opfordret til at komme op og fortælle vittigheder i de korte pauser mellem orkestrene, men da han entrede scenen, var det for at læse et digt, skrevet af en af dem, der for seks år siden var med til at indrette ”Værkstedet”. De indledende linier rammer meget godt stemningen på afskeds-aftenen:

Så farvel, du mit ”Værksted”,
for sidste gang,
jeg håber vi ses igen.
Farvel, alle venner i dette
hus,
vi mødes på ”værket” i rus.

Det var den nydannede Holbæk Musikerforening, der havde sørget for det store udbud af musik til aftenen. Til gengæld får foreningen overskuddet – det ligger på omkring 4000 kroner – til at indrette øvelokaler ved det nye medborgerhus. Øvelokalerne er et af de steder, hvor der har måttet spares i projektet.”

Jazzen på ”Værkstedet” 1980

Afslutningsarrangementet bød på meget musik, men ikke meget jazz! Det var der til gengæld de sidste tre måneder med Tintomara (svensk kvindejazzgruppe), Hawk on Flight m. Ulf Wakenius (S/N), Jørgen Emborg kvartet, NADA (afro/jazz/rock m. Jesper Zeuthen og Jan Kaspersen m.fl) – samt de lokale Storyville Stompers med sangerinden Gitte Glavind.

Og da ”Værkstedet” var revet ned – og Elværket endnu ikke færdigt, måtte enkelte arrangementer derefter henlægges til Isefjord og Slotsmarksskolen. Det sidstnævnte sted spillede Tania Maria/NHØP en medrivende koncert for 150 mennesker.

Årets ”Holbæk Musiker”

Traditionen med at kåre årets lokalmusiker blev opgivet efter en hed debat i bestyrelsen, hvor et flertal mente, at kåringen gav anledning til usund konkurrence musikerne imellem.

Kommunal musikfestival i juli 1980

Holbæk Jazzklubs bestyrelse havde fået den idé, at de ville lave en storslået musikfestival i en weekend i juli. Et arrangement med et budget på 160.000 kr., hvor byen skulle summe af rytmisk musik med kendte navne (og lokale kræfter). Holbæk Turistkontor gik velvilligt ind i projektet ved at påtage sig det praktiske arbejde – og kulturudvalget var klar med en økonomisk garanti. Men det viste sig, at der ikke var enighed i bestyrelsen om idéen, da det kom til stykket. Et mindretal, som gik ind for festivalen, fik gennemtruffet en ekstraordinær generalforsamling, hvor medlemmerne kunne høres. Det blev på generalforsamlingen vedtaget at køre videre med projektet, som løb af stabelen med et musikalsk lagkageprogram fredag den 11. juli (6 orkestre) og lørdag den 12. juli 1980 (9 orkestre) på henholdsvis Elværket og i Bjergmarkshallen – samt på en mobilscene. Jazzen var repræsenteret med Theis/Nyegaard Jazzband (og ellers var det: Sneakers, Janne Schaffer Group, Totalpetroleum, Jens Memphis, Benny Holst/Arne Würgler, Fisker Thomas, Gnags, Anne Linnet, Fynsk Harmoniforvirring, Masaladosa og Roden – samt lokale Kong Kurs Sextet, C. Friis Ball Band og Charlie Carson Band). Af forskellige årsager (blandt andet en for sen pengebevilling og for mange kokke, der ville være med til at præge begivenheden) kom man for sent i gang med bookingen af orkestre, så de store publikumstræffere var ikke til at få fat i. Og PR-indsatsen var ikke god nok. Arrangementet blev ikke den succes, man havde håbet på (der kom for få tilhørere!) – så kommunen måtte dække et underskud på små 116.000 kr. Det var der ret voldsomt politisk røre over, og det betød bl.a. at jazzklubben ikke fik støtte til sit 25 års jubilæumsarrangement.

Mon ikke pengene (eller bare en lille del af dem) havde været givet bedre ud på en genoplivning af tidligere års succesfulde udendørskoncerter i Strandparken?!

Ombygningen af elværket

Sidst på året 1979 gik ombygningen af elværket så småt i gang – og det forlød ved årets udgang, at alt forløb planmæssigt, således at i hvert fald den store sal skulle stå klar 1. april 1980, hvor jazzklubben skulle forlade sine lokaler på Østre Havnevej. Frivillige arbejds kræfter fra de tre fremtidige brugerforeninger måtte mange aktive weekender arbejde med på indretningen. Den 18. april 1980 blev der holdt et køligt rejsegilde i elværket – varme anlægget var endnu ikke færdigt, og det var ombygningen heller ikke. Det blev den først – med yderligere frivillig hjælp - i sommeren 1980. Der var ikke kommunale penge nok – heller ikke til inventar! Så en række handlende og erhvervsdrivende måtte donere 100 stole!

Jazzklubben rykker ind på ”Elværket” ved 25 års jubilæet

Efter næsten et halvt års ufrivillig pause kunne Holbæk Jazzklub i slutningen af august igen begynde at forsøge livet hos musikelskende holbækkere i det nye Medborgerhus Elværket på Gasværksvej. Jubilæet blev – uden kommunale støttekrone (der var skuffende for bestyrelsen givet afslag på en ansøgning) - fejret ved en optaktsaften med en række lokale orkestre – samme koncept som ved nedlukningen af ”Værkstedet”. Og så på selve jubilæumsdagen den 30/8 1980 præsenteredes det lokale Dr. Dopotam med Kristian Pommer og Skak Snitker m.fl. samt Skovens Jazzband med Theis Jensen, Peter Nyegaard, Arne ”Papa Bue” Jensen, Erik ”Krølle” Andersen, Basse Seidelin og Søren Houlin!

Generalforsamling september 1980

”Det kan godt være, at ”Medborgerhuset Elværket” bliver en god erstatning for ”Værkstedet” – måske bedre – men uden kamp, vilje og samarbejde går det ikke”. Med disse ord rundede formand Ole Gohn sin beretning af. Et lille hundrede medlemmer (!) var mødt op og deltog i en livlig debat om mange af de problemer, Holbæk Jazzklub er løbet ind i efter indflytningen. Specielt var der eet punkt der trængte sig på: Et krav om at der skulle betales leje af den store sal ved arrangementer (600 kr. pr. gang). Der var enighed om at sende en protest til kulturudvalget. Året havde budt på en halv snes færre arrangementer – man måtte ligge i dvale et par måneder under ombygningen. Og så var der bestyrelsesbekymring over dårligere besøgstal (adskillige gange under 50) til klubbens arrangementer.

Medborgerhus Elværket – og den intime jazz

Medborgerhuset Elværket var på mange måder et spændende eksperiment (hen ad vejen med foto-, metal-, tekstil-, keramikværksted, trykkeri, mødelokaler, musikøvelokaler – og alle de andre aktivitetsmuligheder et sådant hus gav mulighed for) – og så altså en stor sal, som var særdeles velegnet til større musikbegivenheder indenfor rock og pop m.m. (bortset fra at der længe var problemer med akustikken).

Men det skulle hurtigt vise sig, at Medborgerhus Elværket ikke var velegnet til jazzarrangementer – slet ikke de mere intime !

Som Erling Jensen (”Røde Erling”), der i høj grad var med til at opbygge ”Værkstedet” sagde til Venstrebladet i et interview i 1986: ”Forklaringen på det ringe fremmøde til jazz på Elværket er, at det er et frygteligt rum til jazz! Alt for højt til loftet – og alt for stort. Jeg var også en af dem, der råbte højt, da ”Værkstedet” på Østre Havnevej skulle rives ned. Vi kunne have fået bygningen, hvor genbrugsforretningen nu ligger, men flertallet ville over i Elværket. Det har været med til at ødelægge den intime hygge, der er uløseligt forbundet med jazz”.

Og det var efterhånden nok heller ikke majoriteten af bestyrelsens musikalske hovedinteresse – det med jassen! Så jazzdelen af koncerterne blev mindre og mindre i 80’erne – for til sidst helt at falde ud. Men i 1980 blev der dog på Elværket plads til: Skovens Jazzband m. Theis Jensen, Burnin´ Red Ivanhoe, Papa Docs Blue Note Jazzband , Ariel m. Per Goldschmidt og Jukka Tolonen Band – samt lokale Workshop Band og Eagle Band.